

STORTINGET

Representantforslag 176 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Mona Fagerås, Audun Lysbakken, Ingrid Fiskaa og Birgit Oline Kjerstad

Dokument 8:176 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mona Fagerås, Audun Lysbakken, Ingrid Fiskaa og Birgit Oline Kjerstad om alternativ til ferjefri E39

Til Stortinget

Bakgrunn

Dagens planer for ferjefri E39 mellom Trondheim og Kristiansand er svært miljøfiendtlige og kostbare. Den planlagte traseen vil ødelegge urørt natur og matjord. Kraftig trafikkøkning vil gjøre det vanskeligere å nå Norges klimamål og nullvekstmålet for byene. Prosjektet vil også bli svært dyrt både for staten og for folk gjennom økte bompenger.

Siden planleggingen av ny E39 startet, har man fått ny kunnskap, både om alvoret i situasjonen for naturmangfold og klima og om hvor enorme kostnadene for veiprojektet kan bli. Samtidig har man også sett at folkeviljen til å finansiere store motorveier gjennom bompenger er på et lavt nivå. Når flere av de planlagte motorveiene i tillegg er overdimensjonert med tanke på transportbehovet, er det på tide å endre de ødeleggende planene som foreligger.

Fylkeskommunene langs kysten har vist stor vilje til å redusere utslipp av klimagasser gjennom ferjer med såkalt null- eller lavutslippsteknologi. Sosialistisk Venstreparti har også fått gjennomslag for at fylkeskommunene skal få kompensert merkostnader knyttet til utslippsfri ferje- og båttrafikk i forbindelse med budsjettavtalen med regjeringen høsten 2021. Denne lavutslippss revolusjonen har aldri vært reflektert i eksis-

terende utredninger for E39 og må tas hensyn til i det videre arbeidet.

Nå er det på tide å sette en fot i bakken og få utredet et nytt, helhetlig alternativ til det konseptet som planlegges nå: Et alternativ som gir trafikantene en bedre og sikrere vei enn i dag, samtidig som man tar vare på miljøet og senker utbyggings- og driftskostnadene kraftig.

Forslagsstillerne foreslår derfor at det skal utredes en alternativ plan for en forbedret E39 Kristiansand–Trondheim, hvor følgende prinsipper legges til grunn:

- Dagens trasé skal i hovedsak være utgangspunktet.
- Tofelts vei med gul midtstripe blir standard, med trefelts vei og forbikjøringsfelt der det er passende.
- Sikkerhet har høy prioritet, med lyse tunneler, rasisikring og midtdeler der dette er tjenlig.
- Trafikkvekst skal ikke være et mål. Der det likevel vurderes løsninger som kan gi trafikkøkning, skal kollektivalternativer som hindrer dette, bli etablert.
- Planen for utbygging skal bidra til å oppfylle Norges klimamål og oppnå den samlede målsettingen for jordvern, utslipp fra areal og nullvekst.
- I beregning av samfunnsøkonomisk nytte skal man bruke karbonpriser i tråd med at verden når 1,5-gradersmålet. Alle utslipp skal medregnes, både direkte utslipp, indirekte utslipp fra utbygging og utslipp fra arealendringer.
- Lave framtidige vedlikeholdsutgifter skal ha høy prioritet i planen.
- E39 skal ha gode ferjetilbud der bru eller tunnel er negativt for natur og miljø, eller der kostnadene blir urimelig høye. Planen skal basere seg på ferjer med nullutslippsteknologi.

- Planleggingen skal ses i sammenheng med målet om at godstrafikken på strekningen i størst mulig grad skal overføres fra vei til sjø.
- Atskilte gang- og sykkelveier skal som hovedregel etableres langs traseen.
- Kollektivfelt må få høy prioritet ved byer og tettsteder.

Dette vil være godt nytt for klima, natur og matjord, det vil føre til reduserte bompenger for bilistene og det vil frigjøre midler som kan brukes på andre viktige samferdselsprosjekt som livsviktig rassikring og miljøvennlig transport.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

Stortinget ber regjeringen utrede et nytt og moderat alternativ til ferjefri E39. Alternativet skal sikre lavere klimagassutslipp, mindre nedbygging av natur og matjord og reduserte kostnader. Alternativet skal også frigjøre midler til alternative formål, som økt rassikring og å ta vare på eksisterende veier.

31. mars 2022

Mona Fagerås

Audun Lysbakken

Ingrid Fiskaa

Birgit Oline Kjerstad